

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 17 Οκτωβρίου 2016
(OR. en)

13342/16

ENV 660
CLIMA 140
AGRI 553
IND 213
PROCIV 69
RELEX 845
MED 51
DEVGEN 223

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 17 Οκτωβρίου 2016

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12681/16 ENV 614 CLIMA 121 AGRI 508 IND 202 PROCIV 62
RELEX 802 MED 45 DEVGEN 208

Θέμα: Βιώσιμη διαχείριση των υδάτων

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (17 Οκτωβρίου 2016)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες στο Παράρτημα τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3491η σύνοδό του στις 17 Οκτωβρίου 2016.

Βιώσιμη διαχείριση των υδάτων

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου -

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τα ακόλουθα: την περί των υδάτων διπλωματία της ΕΕ, της 22ας Ιουλίου 2013¹, το προσχέδιο για τη διαφύλαξη των υδατικών πόρων της Ευρώπης, της 17ης Δεκεμβρίου 2012², την προστασία των υδατικών πόρων και την ολοκληρωμένη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων στην ΕΕ και πέραν αυτής, της 21ης Ιουνίου 2011³, την ολοκληρωμένη διαχείριση των πλημμυρών στην ΕΕ, της 12ης Μαΐου 2011⁴, τη λειψυδρία, την ξηρασία και την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος, της 11ης Ιουνίου 2010⁵, τη λειψυδρία και τις ξηρασίες, της 30ής Οκτωβρίου 2007⁶, και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κυκλική οικονομία, της 20ής Ιουνίου 2016⁷.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις κυριότερες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ σε ό,τι αφορά την πολιτική των υδάτων, και ιδίως την οδηγία-πλαίσιο της ΕΕ για τα ύδατα (ΟΠΥ)⁸, την οδηγία για τις πλημμύρες (ΟΠ)⁹ και την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (ΟΠΘΣ)¹⁰.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το Γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας»¹¹ και την οδηγία περί βιομηχανικών εκπομπών¹², και ιδίως τις διατάξεις τους σχετικά με τα ύδατα:

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα έως το 2020, της 16ης Δεκεμβρίου 2015¹³, και ιδίως τα ζητήματα που σχετίζονται με τα γλυκά ύδατα και τη θαλάσσια βιοποικιλότητα:

¹ Έγγρ. 12493/13.

² Έγγρ. 17872/12.

³ Έγγρ. 11308/11.

⁴ Έγγρ. 9241/11 + COR 1.

⁵ Έγγρ. 11061/10.

⁶ Έγγρ. 13888/07.

⁷ Έγγρ. 10518/16.

⁸ Οδηγία 2000/60/ΕΚ της 23ης Οκτωβρίου 2000 (ΕΕ L 327, 22.12.2000, σ. 1).

⁹ Οδηγία 2007/60/ΕΚ της 23ης Οκτωβρίου 2007 (ΕΕ L 288, 6.11.2007, σ. 27).

¹⁰ Οδηγία 2008/56/ΕΚ της 17ης Ιουνίου 2008 (ΕΕ L 164, 25.6.2008, σ. 19).

¹¹ Απόφαση αριθ. 1386/2013/ΕΕ της 20ής Νοεμβρίου 2013 (ΕΕ L 354, 28.12.2013, σ. 171).

¹² Οδηγία 2010/75/ΕΕ της 24ης Νοεμβρίου 2010 (ΕΕ L 334, 17.12.2010, σ. 17).

¹³ Έγγρ. 14950/15.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την Ατζέντα 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους στόχους της για βιώσιμη ανάπτυξη (ΣΒΑ) και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τις διατάξεις που σχετίζονται με τα ύδατα, ιδίως τους ΣΒΑ 6 (Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων και της αποχέτευσης για όλους), ΣΒΑ 13 (Ανάληψη επείγουσας δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της), ΣΒΑ 14 (Διατήρηση και αειφόρος χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης) και τους αντίστοιχους σκοπούς τους·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το πλαίσιο της διακήρυξης Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου των καταστροφών 2015-2030, που μεταξύ άλλων αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, καθώς και τις αρχές του ΟΟΣΑ για τη διακυβέρνηση των υδάτων που έγιναν δεκτές με ικανοποίηση κατά τη σύνοδο του υπουργικού συμβουλίου του ΟΟΣΑ στις 4 Ιουνίου 2015·

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την έναρξη ισχύος της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα υδατορεύματα¹⁴ και για το ότι η Σύμβαση για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών (UNECE)¹⁵ καθίσταται νομικό μέσο παγκόσμιας εμβέλειας· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τον πολύτιμο ρόλο των δύο συμβάσεων για την προώθηση και διευκόλυνση της βιώσιμης διαχείρισης των διασυνοριακών υδάτων· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ το ρόλο των Συμβάσεων για τη θάλασσα στην εφαρμογή της ΟΠΘΣ·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το αποτέλεσμα του 7ου Παγκόσμιου Φόρουμ για το Νερό (ΠΦΝ) το οποίο, μεταξύ άλλων, αναγνώρισε την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν με βιώσιμο τρόπο οι προκλήσεις που αφορούν το νερό¹⁶, καθώς και την έκθεση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για τους παγκόσμιους κινδύνους το 2016, στην οποία το νερό κατέχει την τρίτη θέση μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων κινδύνων που μπορούν να έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία·

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την πίεση υπό την οποία βρίσκονται τα ύδατα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία οφείλεται, μεταξύ άλλων, στη ρύπανση των υδάτων, την αυξανόμενη ζήτηση για νερό, και τον αντίκτυπο της ταχείας και εντατικής χρήσης της γης και της κλιματικής αλλαγής, που υπονομεύει την ασφάλεια των υδάτων και επιτείνει τις επιπτώσεις της ξηρασίας και της λειψυδρίας, κυρίως στην περιοχή της Μεσογείου αλλά επίσης, ολοένα και περισσότερο, σε άλλες περιοχές της ΕΕ·

¹⁴ Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο των χρήσεων των διεθνών υδατορευμάτων πλην εκείνων που αφορούν τη ναυσιπλοΐα (1997).

¹⁵ Σύμβαση για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών (UNECE) (1992).

¹⁶ Υπουργική δήλωση που εγκρίθηκε κατά το 7ο ΠΦΝ στις 13 Απριλίου 2015 στο Gyeongju, Δημοκρατία της Κορέας.

2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η κλιματική αλλαγή και οι συνέπειες των αυξημένων ισχυρών βροχοπτώσεων, καθώς και η εντατική χρήση της γης, μπορούν να προκαλέσουν στιγμιαίες πλημμύρες και να μεταβάλουν τα πλημμυρικά φαινόμενα σε ολόκληρη την Ευρώπη·
3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, παρόλο που μεγάλος αριθμός λεκανών απορροής ποταμών στην ΕΕ ανήκουν σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι περιοχές της ΕΕ έχουν διαφορετικό φυσικό ανάγλυφο, περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες που επηρεάζουν όλες τις πτυχές της κοινωνίας και της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των υδάτων· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι απαιτείται συνεπώς ευελιξία σε ό,τι αφορά τη λήψη μέτρων προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής των υδάτων της ΕΕ· και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι αφού δεν υπάρχει μία λύση που να ταιριάζει σε όλες τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα προσαρμοσμένα στις ειδικές ανάγκες και συνθήκες, σεβόμενα παράλληλα τη νομοθεσία της ΕΕ·
4. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι ανάγκη να εφαρμοστεί πλήρως η ισχύουσα πολιτική των υδάτων της ΕΕ με συνεπή και αποτελεσματικό τρόπο και να επιτευχθούν οι στόχοι του κεκτημένου της ΕΕ για τα ύδατα και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η προστασία των υδάτων από την περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασής τους και να εξασφαλιστεί επαρκής παροχή υδάτων καλής ποιότητας για τον πληθυσμό και για κάθε άλλη βιώσιμη χρήση των υδάτων, ιδίως μέσω
- της προώθησης της βιώσιμης χρήσης του νερού βάσει κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ποσοτικές και ποιοτικές πτυχές·
 - της προστασίας όλων των υδατικών συστημάτων και, σταδιακά, της επίτευξης υδατικών συστημάτων καλής κατάστασης, σύμφωνα με τους κυριότερους στόχους της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα·
 - της προώθησης νέων ολοκληρωμένων και πιο αποτελεσματικών προσεγγίσεων στη συλλογή και επεξεργασία αστικών λυμάτων·
5. ΕΠΙΔΟΚΙΜΑΖΕΙ την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις προκλήσεις για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής των υδάτων της ΕΕ και την ικανοποιητική κατάσταση όλων των υδάτων της ΕΕ· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία που έχει η συνοχή της πολιτικής στο πλαίσιο αυτό· και ΔΙΝΕΙ ΕΜΦΑΣΗ στο γεγονός ότι οι ενωσιακοί στόχοι στην πολιτική των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης χρήσης και διαχείρισης των υδάτων, θα πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα σε άλλες σχετικές πολιτικές όπως ο επισιτισμός, η γεωργία, η αλιεία, η ενέργεια, οι μεταφορές, η βιομηχανία, ο χωροταξικός σχεδιασμός, η αστική ανάπτυξη και ο τουρισμός σε όλα τα επίπεδα, καθώς και σε σχετικούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της ΕΕ·

6. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να επιδιώξουν τον ισόρροπο συνδυασμό πράσινης και τεχνικής υποδομής όταν επιλέγουν τρόπους και μέσα επίτευξης των ενωσιακών στόχων στην πολιτική των υδάτων· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η χρήση μέτρων πράσινης υποδομής, όπως η φυσική κατακράτηση υδάτων, μπορεί να διασφαλίσει και να ενισχύσει τις δυνατότητες αποθήκευσης νερού στο τοπίο, το έδαφος και τους υδροφόρους ορίζοντες, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τον κίνδυνο πλημμυρών και βελτιώνοντας την κατάσταση των υδατικών συστημάτων· και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι ενδέχεται να απαιτούνται μέτρα τεχνικής υποδομής για την αντιμετώπιση της ξηρασίας και των πλημμυρών·
7. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής (SCP) καθώς και της κυκλικής οικονομίας ως μέσου για να επιτευχθεί αειφόρος χρήση και διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των υδάτων και των πόρων από τα λύματα· και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και ο σωστός σχεδιασμός διαχείρισης των υδρογραφικών λεκανών των ποταμών αποτελούν προϋπόθεση για την επίτευξη μιας κυκλικής οικονομίας·
8. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να μειωθεί η κατανάλωση νερού με βιώσιμο τρόπο από τους οικονομικούς κλάδους και τους πολίτες στην ΕΕ και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μέτρα, κατά περίπτωση, για την προώθηση της αποτελεσματικής χρήσης των υδάτων σε όλους τους σχετικούς οικονομικούς κλάδους, μεταξύ άλλων με:
- την εξασφάλιση ότι οι πολιτικές για την τιμή του νερού προβλέπουν κατάλληλα κίνητρα ώστε οι χρήστες να χρησιμοποιούν αποδοτικά τους υδατικούς πόρους·
 - τις επενδύσεις στη μείωση των απωλειών και των διαρροών νερού·
 - τη βελτίωση των συστημάτων για την κατανομή νερού, καθώς και με την υλοποίηση των λογαριασμών υδάτων·
 - τη δημιουργία και την ανάπτυξη συμπληρωματικής υποδομής παροχής νερού, λαμβάνοντας υπόψη σχετικά μέτρα για την πρόληψη της λειψυδρίας και των ξηρασιών και την προσαρμογή στα φαινόμενα αυτά, καθώς και την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων και της διαχείρισης της ζήτησης νερού·
 - την προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών και πρακτικών που καθιστούν δυνατή τη βιώσιμη και αποτελεσματική χρήση και επαναχρησιμοποίηση των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων των αρδευτικών συστημάτων, της γεωργίας, της βιομηχανίας και του τουρισμού·
 - την προώθηση της χρήσης των εργαλείων εκτίμησης του κόστους του κύκλου ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της σύναψης δημόσιων συμβάσεων·

- την αύξηση της ευαισθητοποίησης των χρηστών σχετικά με την ανάγκη να βελτιστοποιηθεί η χρήση του νερού, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την κουλτούρα εξοικονόμησης των υδάτων·
 - την εμπάθυνση των γνώσεων και τη βελτίωση της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης·
 - τη βελτίωση της διακυβέρνησης των υδάτων σε κλίμακα λεκανών απορροής και σε τοπική κλίμακα·
9. TONIZEI ότι η επαναχρησιμοποίηση των υδάτων, παράλληλα με άλλα μέτρα εξοικονόμησης υδάτων και αποτελεσματικότητας, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μέσο για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων· ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την προώθηση πρακτικών επαναχρησιμοποίησης των υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές συνθήκες κατά περίπτωση και εξασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, καθώς η επαναχρησιμοποίηση των υδάτων μπορεί να αποφέρει οφέλη από πλευράς εξοικονόμησης χρημάτων, προστασίας του περιβάλλοντος, τόνωσης των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και δημιουργίας πράσινων θέσεων απασχόλησης· TONIZEI ότι τα σωστά επεξεργασμένα αστικά λύματα μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για διάφορους σκοπούς στο γεωργικό τομέα, σε βιομηχανικές εφαρμογές, στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και στην προστασία των οικοσυστημάτων· και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ με ενδιαφέρον την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει το 2017 πρόταση σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων στην ΕΕ·
10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ο ορθός σχεδιασμός για τα ύδατα και η βιώσιμη διαχείριση των υδάτων σε ό,τι αφορά τις λεκάνες απορροής των ποταμών, τους κινδύνους πλημμυρών και τις ξηρασίες αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία της βιώσιμης ανάπτυξης, και συνεπώς απαιτεί την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων όχι μόνο των κυβερνήσεων αλλά επίσης της κοινωνίας των πολιτών, των ερευνητών και του ιδιωτικού τομέα·
11. TONIZEI ότι τα παράκτια και θαλάσσια ύδατα υπόκεινται επίσης σε θαλάσσιες και χερσαίες πιέσεις και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να προτείνουν και να υλοποιήσουν, το ταχύτερο δυνατό, προγράμματα μέτρων δυνάμει της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική, τα οποία να είναι φιλόδοξα και να συνάδουν με το πρόγραμμα μέτρων της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα και τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών (ΣΔΛΑΠ), καθώς και με τα σχέδια διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας, ώστε να σημειωθεί πρόοδος στην επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων έως το 2020·

12. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η διασυνοριακή συνεργασία για τα ύδατα στη βάση της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αμοιβαιότητας τόσο εντός της ΕΕ όσο και μεταξύ της ΕΕ και χωρών εκτός της ΕΕ, καθώς και μεταξύ των επιτροπών για τους ποταμούς ή τις λεκάνες απορροής ποταμών και τις θάλασσες, και με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που δραστηριοποιούνται στη βιώσιμη χρήση και διαχείριση των υδάτων, τη λειψυδρία, τις πλημμύρες και τις ξηρασίες·
13. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη
- να εργαστούν από κοινού για να εφαρμόσουν τις νομοθετικές και μη νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που σχετίζονται με το νερό, τις πολιτικές και τα υφιστάμενα πρότυπα με συνεκτικό τρόπο·
 - να κάνουν χρήση καινοτόμων, βασισμένων σε επιστημονικά στοιχεία και στοχευμένων προσεγγίσεων προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βιώσιμη χρήση και διαχείριση των υδατικών πόρων καθώς και την προστασία και τη βελτίωση της κατάστασης του υδάτινου περιβάλλοντος εντός της ΕΕ·
14. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία μιας αποτελεσματικής αλληλουχίας και συνοχής μεταξύ των οδηγιών για την πολιτική των υδάτων·
15. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα και η οδηγία για τις πλημμύρες αποτελούν τις κυριότερες νομοθετικές πράξεις σε σχέση με τα ύδατα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην ποσότητα και την ποιότητα των υδάτων και την υλοποίηση των μέτρων προσαρμογής·
16. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα θα επανεξεταστεί από την Επιτροπή το 2019 και ότι, ως εκ τούτου, το διαθέσιμο χρονικό διάστημα που απομένει για τη σχετική προετοιμασία είναι βραχύ· και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για να αναπτύξει, πολύ πριν από την επανεξέταση της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα το 2019, έγκαιρες και νομικά έγκυρες επιλογές ώστε να καταστεί δυνατή η συνεχής και φιλόδοξη εθνική υλοποίηση έως το 2027 και μετά, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες και τις νέες προκλήσεις για το σχεδιασμό της διαχείρισης των υδάτων.
-